

بسمه تعالی

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور

راهنمای اجرای طرح ملی زراعت چوب

مرکز جنگلهای خارج از شمال

سال ۱۴۰۱

بسمه تعالی

در راستای مفاد تبصره ذیل بند (۳) از بخش (ف) ماده ۳۸ قانون برنامه ششم توسعه، و در جهت تسهیل در اجرای طرح های زراعت چوب در کشور راهنمای اجرای طرح های زراعت چوب به شرح زیر ابلاغ می گردد. ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استانها موظف به اجرای کامل چهارچوب ارایه شده برای حصول به اهداف برنامه ششم توسعه کشور و رونق تولید در بخش منابع طبیعی می باشند .

راهنمای اجرای طرح ملی زراعت چوب

۱-تعریف زراعت چوب :

عبارت است از مجموعه عملیات کاشت نهال و یا قلمه از گونه های سریع الرشد چوب ده (شامل انواع صنوبر، کاج تدا، کاج بروسیا، توسکا، اکالیپتوس ، گز و ..) داشت و برداشت گونه های مذکور که با هدف تولید چوب در اراضی ملی، دولتی و مستثنیات انجام می شود.

۲-اراضی موضوع این ابلاغیه :

تمامی اراضی مستعد برای زراعت چوب شامل اراضی ملی ، دولتی و مستثنیات که ممنوعیت قانونی نداشته باشند تحت ضوابط این ابلاغیه نامه قرار می گیرند.

۳-اراضی مستعد زراعت چوب :

کلیه عرصه ها و اراضی واجد شرایط و پتانسیل تولید از نظر آب و خاک و اقلیم که بر اساس مطالعات موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع و یا سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور شناسایی و معرفی شده اند.

۴-مبنای اجرای زراعت چوب :

مبنای اجرای عملیات زراعت چوب در عرصه های ملی و دولتی طرح مصوبی است که به تایید کمیته های فنی ادارات کل می رسد. این طرح شامل : نقشه عرصه تحت کشت با مقیاس مناسب، تعیین گونه یا گونه های مورد کاشت، تشریح اقدامات کاشت ، داشت و برداشت، پاکسازی و آماده سازی عرصه ، فاصله کاشت نهال یا قلمه، روش کاشت(تلفیقی یا تک محصول)، مدت زمان اجرای طرح، اقدامات حفاظتی از عرصه، نهاده های مورد نیاز ، نیروی انسانی، هزینه های طرح، برآورد تولید سالانه و توجیه اقتصادی و درآمد سالانه طرح، میزان حقوق دولتی که باید به دولت پرداخت گردد .

در اراضی مستثنیات چنانچه مالکین زمین، متقاضی دریافت تسهیالت زراعت چوب باشند الزم است تا همانند اراضی ملی طرح زراعت چوب را از طریق سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی تهیه و به اداره کل ارایه نمایند تا بعد از تصویب در کمیته فنی برای دریافت تسهیالت به بانک معرفی شوند .

۵- مبلغ پایه بهره مالکانه :

مبنای محاسبه مبلغ پایه حقوق دولتی و بهره مالکانه طرح های زراعت چوب در عرصه های ملی و دولتی، میزان اجاره سالانه واحد سطح عرصه برای زراعت و تولید چوب (حق انتفاع عرصه) می باشد که از طریق استعالم از کارشناس رسمی دادگستری تعیین می گردد.

۶- مبنای قانونی قراردادهای زراعت چوب :

مبنای قانونی عقد قرارداد محضری بین مجری و کارفرما، ماده ۳ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور و دستورالعمل اجرایی مربوطه و طرح مصوب زراعت چوب می باشد ..

۷- فرایند انتخاب مجری :

برگزاری تشریفات قانونی و آگهی مزایده بر اساس مبلغ پایه تعیین شده به عنوان اجاره سالانه زمین (حق انتفاع زمین) توسط کارشناس رسمی دادگستری، برای انتخاب مجری طرح زراعت چوب الزامی است. بالاترین قیمت پیشنهادی در فرایند مزایده به عنوان مجری طرح زراعت چوب انتخاب خواهد شد. این مبلغ سالانه معادل تورم اعالمی بانک مرکزی افزایش خواهد یافت.

با توجه به اجرای طرح استراحت و تنفس جنگلهای شمال کشور و نیاز چوبی کارخانجات و صنایع چوب و سلولز، در زمان برگزاری مزایده و در شرایط مساوی، اولویت اجرای طرح های زراعت چوب با صنایع چوب و سلولزی در کشور می باشد.

۸- مدت قرارداد و طرح های زراعت چوب :

مدت قرارداد اجرای طرح زراعت چوب بر اساس تبصره ۳ ماده ۸ قانون افزایش بهره وری کشاورزی و منابع طبیعی معادل ۱۵ سال می باشد. پس از اتمام مدت قرارداد، برای اجرای طرح در دوره بعدی باید مجددا فرایند آگهی مزایده تکرار گردد .

۹- کاشت، داشت، برداشت در عرصه های زراعت چوب :

در عرصه های بدون پوشش که برای امر زراعت چوب اختصاص می یابد تمامی هزینه های تامین نهال، کاشت داشت و برداشت در طرح زراعت چوب به عهده مجری است و برداشت درختان در زمان مقرر به صورت قطع یکسره بالمانع است. و مجری در برداشت درختان از لحاظ حجم و تعداد برداشت درختان که با هزینه خود کاشته است آزادی عمل خواهد داشت.

۱۰- عرصه های واجد درختان سرپای دست کاشت صنوبر-توسکا-کاج و ... :

اجرای طرح زراعت چوب در عرصه هایی که در سنوات گذشته با هدف تولید چوب از گونه های صنوبر ، توسکا و سوزنی برگان جنگل دست کاشت ایجاد شده است. به شیوه زیر عمل شود:

۱-۱۰- عرصه های وسیع می تواند به قطعات قابل برنامه ریزی تقسیم بندی شود به نحوی که حداقل میزان مساحت هر قطعه معادل ۳۰۰هکتار در نظر گرفته شود

۲-۱۰ برای هریک از قطعات طرح زراعت چوب تهیه و در کمیته فنی مصوب شود.

۳-۱۰- مبنای تعیین حقوق دولتی و انتخاب مجری همانند بند ۵ و ۶ و ۷ ابلاغیه خواهد بود. (با فرض اینکه زمین عاری از پوشش است)

۴-۱۰- بعد از تعیین حجم اولیه و نشانه گذاری درختان سرپا و موجود در عرصه توسط اداره کل عملیات برش و جمع آوری و کنده کشی درختان موجود توسط مجری انتخاب شده انجام و محصولات تحویل اداره کل می شود.. هزینه این عملیات در کتابچه طرح در نظر گرفته شده و از مبلغ پرداختی سالانه مجری به دولت کسر می گردد.

۵-۱۰- چوب آلات حاصله توسط اداره کل براساس تجدید حجم و قیمت روز چوب از گونه مورد نظر در بازار رسمی چوب به مزایده فروش گذاشته شود و به بفروش برسد.

۶-۱۰- مجموعه اقدامات برداشت درختان سرپا تا فروش چوب آلت حداکثر تا آبان ماه هر سال باید به پایان برسد

۷-۱۰- هر میزان از عرصه هایی که تحت برداشت چوب قرار می گیرد الزاما باید در همان سال تحت کشت نهال یا قلمه قرار گیرد و تحت هیچ شرایطی عرصه نباید فاقد پوشش باقی بماند. عملیات کاشت نهال و قلمه باید تا ۱۵ اسفند هر سال به اتمام برسد

۸-۱۰- مجری در برداشت درختان حاصل از نهالهایی که با هزینه خود کاشته است آزادی عمل دارد و می تواند در خصوص این درختان همانند بند ۹ عمل نماید

۱۱- نظارت و ارزیابی :

مبنای نظارت و ارزیابی طرح کتابچه های مصوب کمیته فنی و قرارداد منعقدہ بین مجری و کارفرما می باشد. به این منظور ادارات کل کارشناسان مشخص با ابالغ رسمی برای نظارت بر اجرای طرح زراعت چوب تعیین و معرفی نمایند. در این خصوص ادارات کل از ظرفیت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان استفاده نمایند- ۱۲. چنانچه پس از پایان دوره طرح نیاز به تغییر و یا تعیین مجری جدید باشد درختان موجود در عرصه به عنوان اموال مجری محسوب شده و باید توسط مجری بعدی قیمت آن به مجری قبل پرداخت گردد.